

quantum ipse quidem pater sciuit atque voluit (vt iterum veritati consentaneum est) omnia sincere ac fideliter peracta: adeo, quod sine dubio ipse pro sua persona, salua conscientia, iure potuisse, sicut & sumere corpus Domini. Quod idem tamen de filio herede, qui nec similiter se iuraturum obtulit, nec eiusdem qualitatis est, cum patre, affirmare non potest. Item, quia postquam quædam omnino incertæ, quibus nec sufficienter responsum, an, cui, quomodo, & quando traditio facta: ita ut prior sententia, de 6. Augusti, Anno 75, omnino æqua videatur, quæ & in rem iudicatam abiit, nec iusta aliqua causa allegata. Quare etiam respectu defuncti tutoris ab ea recedendum fuit: cum sola reiteratione calculi, non potuerit dici admodum grauatus, & in supplementum adhuc ad iurandum ipsi heredi suo iudicio terminus præfigendus, vt supra dictum.

Concludit pronunciandum, grauamina, tanquam superflua, non acceptanda, sed reicienda, & pronunciandū, antea male iudicatum, bene appellatum: Und daß die zwischen ermordeten Parthenen zuvor den 6. Augusti, Anno 75, daselbst ergangene Brüder nachmal's würtzlich volzo- gen werde/darzu auch Appellans, die in actis ange- jogene Register/ Verzeichniss/ Rechnung/ vnd Schatzettel/ so viel er deren empfängē/ oder zu Han- den genommen/ zu haben/ bei seinem Eyd erhalten kan/ sonder Gefährde/ bezulegen schuldig seyn soll/ als wir ihn auch hiemit darzu condemniren vnnd verdammen: Compensatis expensis. Hac enim ipsa priori sententia Appellans contentus fuit, & adhuc est, vt in suis grauaminibus videre licet: vbi si iterum grauabitur, patebit sibi recursus ad Cameram, qua ratione etiam Appellatis, quo ad quietationem, satisfieri poterit, qui de iniquo iudice, ansam conquerendi non habent.

Aliud, in eadem causa.

Quia in hac causa agitur de reddendis rationibus, & desuper præstanta liberatione, & quietatione: in actis vero nostris, nullæ rationes reperiantur, putat, in principali vix pronunciari posse: sed forte ex officio, hæreditibus Actoris, per interlocutoriam iniungendum esse, vt ante omnia coram deputatis, Senatus F. vigore statutorum illius loci, rationes infra certum terminum reddant, & desuper in hoc iudicio postea relationē faciant, ferner darüber ergehen zu lassen/ was recht ist. Si vero dominis aliter visum fuerit, non vult separare.

Aliud.

D.P. Concludit cum Referentibus. Controversum enim sibi videtur inter partes, An tute- lœ ratiocinia adeo exacte redditā sint, vt quietatio pupillo, nunc maiori sit præcipienda: Quod cum in definitiua, à qua appellatum, priores Iudices Reo iniunxerint, & nunc ex actis conster, rationes esse imperfectas, mancas & mutilas, vt tutor adhuc liberandus non sit, putat pronunciandum, vt Referentes: quia præpostero ordine

quietatio, ante calculū satis completum, iniuncta est, si postmodum Reo rationibus his ultioribus, erit satisfactū, magistratus à quo, eum ex officio ad quietationem adigere potest: nec opus est, vt propter solam quietationem, denuo, ante quam grauatur, ad summum hoc tribunal conuolet: quod facere necesse haberet, si per interlocutoriam hic relationem rationum afferuaremus. Nec mouetur, quod Actor contutores habet: eosdem enim coram ordinario conuenire potest. Et sibi imputet, quod nec in prima, nec in hac instantia, exceptionem diuisionis obiecit: neque illis item simul denunciari curarit: Compensatis expensis.

Aliud.

D.N. Pariter cum Referentibus: quia vero a- ctio & causa primordialis super quietatione fienda, instituta est, & sententia à qua, ei conformiter lata, puto etiam iam in hisce terminis nobis insistendum. Nec ratione pronunciandum, quia hic punctus per se in eo comprehensus est, & præcedere debet, de quo Appellatus nondum egit, nisi quod per exceptionem opposuit. Fuerunt & alii contutores, qui forte etiam ad ratios, & non solus auus tenetur. Imo & ipse Appellatus potest fuisse haeres.

Sententiam vide supra, in fine voti D.Bq.

V O T V M   XXXIV.

In causa T.M. contra E.C.

S V M M A R I A.

- 1   Actio ab executione non est inchoanda.
- 2   Descriptio bonorum ex quinque causis, in hoc casu, iuste facta, vt num. 3. 4. 7. 8. 9.
- 5   Cottumax dicitur, is, qui latitat, & impedit, ne citatio ad eum peruenire possit; Item, qui minus instrutus comparat, numero 6.
- 10   Verba non sufficiunt facto vbi opus est.
- 11   Arrestum per satisfactionem, quando non relaxatur.
- 12   Ad cautionem iuratoriam quando quis non admittendus.
- 13   Exceptiones in hoc casu positæ, in quibus consistant.
- 14   Interrogatum vel capitulatum item, non est ultius interrogandum.
- 15   Litis causa principalis hic quæ.
- 16   Sequestratio vbi regulariter prohibita est, descrip- ptio tamen & per numeratio, siue inventarium bo- norū permittitur. Hinc Iudex, iuste alicuius cau- se ratione, præcipere potest, vt ofitia alicuius domus claudantur & sigillentur. n. 17.
- 18   In bonorum descriptione decernenda, principaliter duo, in hac causa obseruanda, & quanam num. 19 & 28.
- 20   Appellantem creditoribus suis viam prosequendi debita duriorem reddere conatum fuisse, in hoc casu, ex quib. apparet. & n. 21. 22. 23. & 24.
- 25   Suspectus an quis sit, magistratu & religioni Iudicū permittitur.
- 26   Coniectura omnis crescit contra fallitos, qui sunt fa- ciles ad mentiendum.

- 27 Index ex iusta causa cautionem omittere & remittere, nec non cauere iubere potest.
 29 Index, nisi fuerit imploratus, cur non partiatur officium suum & n. 30.
 31 Debitorum defraudationis causa absentium bona a creditoribus possideri debent.
 32 Creditores priuati quando preferuntur fisco.

FORMALIA iusta: Stephani Braunschweigern/ viduæ legitimatione non indigemus. Duas esse submissions; vna, in pūcto exceptionis contra grauamina; secunda, in pūcto Commissariorū. Quoad tutores, &c, quoad primū; Polonus non esse legitimos tutores. Iure enim quatuor requirūtur, vt habetur in leg. ius dandi. de tut. dat. ab his. Letiam. l. neque à preside, Codice. qui datur. vel. cur. posse. Non sunt dati ad item, licet hoc fieri possit à quo quis iudice, quia à iudice litis fieri debet, Myns. obs. 87. cent. 1. Hinc omnia per ipsos gesta, erunt nulla. Vant de nullit. Ita & appellatio, nomine B. à tutoribus facta valet: ideo de interesse d. B. non amplius hic inquirendum, & sic extra item, Grauamina esse impertinentia, & non admittenda putat. Inde & punētus commissio- nis corruit.

Actio non proposita: Ergo nulla dari potest. Est appellatum ab executione: Inde queritur, an recte inceptum ab executione? Nō inchoandum esse & ab executione, iuris est notissimi. Sed contra facit, quod descriptio bonorum & iuste facta, ex quinque causis. Primo, propter malos mores Rei, & §. fin. Instit. de suspect. tut. Ferrar. inform. sequestr. §. sapient., numero 2. & qui reddunt eū suspicetum, de mala administratione. Abb. c. cum dilectus, numero 7. de sequestr. posse. glossa verb. officium, lege si fideiussor, §. satis datum, qui satisd. cog. De dilapidatione & fuga, l. Imperatores. de appell.

4 Secundo & Contumacia Appellantis, in contumia citatione iudicis, c. ex literis, de dolo & contum. Bal. n. 12. Curt. in tr. de sequestr. 2. notab. m. 12. Innoc. c. 1. de sequestr. posse. Is enim dicitur contumax, & qui latitat, & impedit, ne citatio ad ipsum peruenire possit, c. quoniam, §. 1. §. fin. vt lit. non const. Item, & qui minus instructus comparet, c. 1. de elect. in 6.

7 Tertio: & quia præsumptio est contra Appellantem, quod litiget animo protrahendi iudicium, vel differendi saltem solutionem, vt interim ille nihilominus bonis suis vtatur & fruatur, Clem. 1. de sequestr. Pan. d. c. dilectus, num. 16. vbi dicit, quamvis præsumptionem sufficere

8 Quarto: & Quod hic sequestrum petitur, tam in commodam Appellantis, quam Appellant, & ad conseruandum ius utriusque, Guid. Pap. decis. 246. Myns. obs. 11. cent. 2.

9 Quinto: & Quia citatus appellans, tanquam is, de cuius præiudicio agendum. Sibi ergo imputet, quod contumax fuit. Cumque hæc omnia requisita adsint, concludit, bona iustis ex causis, & legitimis requisitis interuenientibus, esse descripta, & in publicam tutelam recepta.

Reliquæ exceptiones Loiken/ quod non citatus, nec debitum liquidum, &c. esse friuolas, quia satisdatio sufficiens non oblata, Curt. d. tract. de sequestr. q. 14. numero 55. per textum legis, si pecunia, §. finali vt in posse. bon. Quia vbi factò opus est, & verba non sufficiunt, iura vulg. Secundo: Per satisdationem & non relaxari arrestum, quando sumus inter personas, in quas non cadit satisdatio, Bald. in lege 1. Cod. de prob. sequestr. per l. Imperator. ad Trebell. Appellantem autem neque fideiussoribus, nec bonis suis cauere posse, ex actis notorium, quia animam debeat ipsam. Quare & nec ad iuratori- am cautionem admittendus, qua quidem alias tollitur sequestrum, si persona est fide digna, & non suspecta de fuga, l. sciendum, qui satisd. cog. ibi. gloss. Gail. obs. 47. numero 13. libr. 2. Sic etiam acta te- stantur solemniter esse processum, præmissam, vt puta citationem, productam ad docendum transactiōnem, quam Appellans negare nequit: Vnde liquido appetit, præambula causæ cognitiōne, bona cōtrouersa descripta esse. Non enim ordinaria & plenaria, hoc in articulo, sed saltem summaria cognitio requiritur: & sufficit, debito modo, semiplene, absque publico instrumento probatum esse, Panorm. in dict. c. dilectus, de sequestr. Curt. d. loco, q. 12. num. 49. Guid. Myns. dd. locis. Bart. in l. per hanc, C. de erogat. militar. lib. 12.

Concludit, reictis grauaminibus pronunciandum, bene actum & processum, male appellatum, cum expensis, & condemnatione in pœnam temere litigantis.

Votum D. Correferentis, in eadem causa.

Formalia appellationis, & procuratoria, vt Referens. Litem istā, præsertim in hac instantia, consistere solummodo inter Stephan Loiken & David Braunschweigern/ non etiam inter tutores Polonus. Cōstat ex eo, quod de tutorio & curatorio omnino nihil est doctum. Imo licet ad contradicendum oppositioni Appellati, in eo pūcto indulitus sit terminus sub comminatione, tamen nihil actum, sed purificatus est terminus: & sic tacite is punctus confessionatus. Et quantumuis tutorium esset productum: iterum tamen disputādum foret, an datio tutorum, per Regem Poloniæ facta, subsistere possit: per rationes, vt in ipsis actis, & quæ à domino Refereente deductæ sunt inter ceteras; quod filia Loiken subest ciuitatis Lunæburgensis iurisdictioni: eius bona ibidem sita: ipse pater primo tutores inibi constituit: postea vero, non nisi vt diuarentur creditores, alios peregrinos adiunxit. Cui machinationi Senatus, officio magistratus, per sententiā obstrepuit, vt ex forma sententiæ producet & liquet, cui & partes acquieuerūt. Ipse pater est in viuis, cuius hereditas nondū deuoluta in filiā, nisi prætēsue, & in fraudē creditorum. Sicut & consuetudo Lunæburg. refragatur cessioni, & tutela quæsitæ. Inde puto Polonicos tutores omnino non attendendos, sicque nec filia Loiken ius

ius cessum, mediantibus illis prætēsis tutoribus, per appellationem (quæ in effectu nulla est) ad Cameram deuolutum.

- Inter iam dictas partes submissum est principaliter super admissione grauaminum. Exceptiones consistunt † inter cætera in eo, quod libellus appellationis, siue grauamina, per omnia conueniunt cum actis primæ instantiæ, & sunt mera repetitio priorum. Sed verum est, quod semel capitulatū † vel interrogatum, non est ulterius interrogandū: per ea quæ communiter ad hoc allegantur, Gail. obs. 121. lib. 1. Ordin. tit. 33. lib. 3. §. pen. Collatis itaque his, reperio sic se habere ea omnia, ut per Referētem deductum.
- Principalis causa, siue *præcipua* litis, est impetratio descriptionis, siue inuentationis bonorum Loïsen & non tam sequestratio, quam arrestatio, vel potius inhibitio, & manus præclusio suspecti debitoris, ne conturbentur fortunæ & rationes in damnum creditorum. Quæ descriptio, Iudice adito, semper concedenda est, l. si. in princ. de requir. Reis. l. 1. §. pen. de vêtre in pos. mitt. Dd. in l. vnicā, C. de prohib. pecun. sequestr. præsertim quādo suspicio est, & creditores intelligent debitorem decoquere: tunc Iudices in hoc se faciles præbere debent, per iura iam allegata. Vbi enim † sequestratio regulariter prohibita est, descriptio tamen & per numeratio, siue inuentarium bonorū permittitur, Bartol. in d. l. 1. §. finalit. incipit eligitur, de ventre in posse, mittend. & lege defensio nis facultas, Cod. de iure fisci libro 10. Iaf. in lege si fideiussor. §. si. satis datum, numer. 28. qui satis cog. Hinc post test Iudex, † ratione contumaciæ vel alterius iustæ causæ, præcipere, quod ostia alicuius domus claudantur & sigillentur, ut per Ang. in lege 1. Cod. vt nemin licet sine iudic. auth. sing. reb. impon. alie. facit l. si iniurie, de iniur. refert Iaf. in d. §. si satis datum numero 29.

An vero Iudex primus, siue magistratus Lunæburgensis, legitime processerit, decernendo descriptionem bonorum: sique in eo obseruauerit necessario obseruanda. Puto principaliiter † sibi duo fuisse attendenda. Primo, † an cause sufficiētes extiterint pro suspicione conturbationis fortunarum & rationum. Quo loco ex actis satis docemur, Appellatum statim ab initio, † & quidem ante implorationem Appellatorum, conatum fuisse suis creditoribus imponere, & viam prosequendi debita duriorem reddere. Argumento est, † prætentia & inualida cessio bonorum, facta filiæ: quæ cessio indicium facit pro consuetudine Lunæburgensi: alias enim superflua fuisset. Et quod Appellās in fraudem creditorum ea bona à se abdicauit. Item, † argimento est datio tutorum, diuersorum locorum, & quidem longissime dissipitorum. Item, † quod & alii creditores, ex iisdem suspicionibus, bonorum Loïsen arrestationem dudum solicitarunt. Item, † quod quasi publice notum est, Loïsen propter æs alienum hisce locis cessisse, & in latebris Poloniæ asylum quæsiuisse: præfer-

tim, cum & mali mores, & personæ qualitas, quæ forte dolo desit possidere accesserint, declarat Bald. in l. si fideiussor, §. fin. qui satis cog. Inde magistratui & religioni iudicis † permittitur a- 25 stimare, an quis sit suspectus, eiusque arbitrio id relinquitur, Dd. in l. si cui §. iisdem, de accusat. Bald. in c. significavit. circa med. de testib. & in d. leg. si fideiussor. ibique text. ibi. si hoc Iudici sederit. Iohann. Bapt. Cac. cial. in tract. de debit. suspech. q. 1. numero 11. & Boer. decis. 215. numero 15. dicut quod omnis conjectura † crescit contra Fallitos, qui sunt faciles ad men- tiendum: sunt etiam infamissimi, qui voce anti- quissimæ legis dari deberent creditoribus lace- randi, adeo, quod propter dolum suum non de- bunt habere beneficium cessionis, quod est sub- sidium miserorū, non præsidū dolosorum: sunt verba Baldi in consil. 400. num. 3. 4. vol. 5. per iura, ut ibid. Et quemadmodum Iudex potest in casu, iu- re non expresso, † cum æquum sibi videbitur, ju- bere cauere, l. quod si Ephesi, in si. de eo, quod certo loco, ita etiā omittere & remittere potest cautionem, si ex iusta causa sibi videbitur. late Tiraq. de retract. §. 1. gloss. 18. numero 45.

Secundum, † quod Iudici, siue magistratui Lunæburgensi præcipue fuit attendendum, est: quod creditores, in primis vero Appellatus, per hoc iuris remedium magistratus subsidium po- stulavit: alias enim id non datur, lege 4. §. hoc iudi- cium, de damno infect. Quia ad priuatam partis vi- litatem † Iudex non partitur officium suum, ni- si fuerit imploratum, dicto §. hoc iudicium: ne ipse, † qui inter vtramque personam litigatorum, medijs esse debeat, l. vbi, Codice de fals. le quodammodo partem constituere videatur.

Alia requisita ad processum arrestorum, non puto anxie nostro casu expetenda, cum ea in potioribus, & magis præjudicialibus casibus ordi- nata sint: hic vero in nudis descriptionis & (vt vocant) per numerationis terminis grauaminum causæ consistant: vbi nec citatio solemnis, & de- biti liquidatio, vel alia stricte desideranda, per su- pra d. leg. fin. in princ. de requirend. Reis. & Bonavent. Strach. in tract. de decoctorib. part. 7. numer. 14. Quan- do enim absunt, & † d. fraudationis causa lati- tant debitores, aliud non quærendū, quam quod bona possideri vnde iubeat Prætor, l. Fulcinius, §. 1. quib. ex caus. in posse eatur. Stracha d. loco, num. 10. & 11. Licet nec ea nostro casu omissa esse vide- antur: vbi etiam dicit Stracha, quod tales fugiti- ui, ad bonorum cessionem non admittantur, & habeātur pro confessis, per Boer. d. decis. 215. n. 5. 6.

Hinc satis liquere puto, primam appellatio- nem friuole interpositā, tam à tutoribus, quam à Loïsen: ideoque Iudicem secundæ instantiæ re- & proniciasce, & ab eo male huc appellatum. Sique reiectis grauaminibus, confirmandam sententiam proximam, cum expensis.

Temere Appellantis pœna Loïsen irrogatur merito, secundum ea, quæ admonet Gail. obs. 152. in fine lib. 1. sed non video quomodo sententia possit haç in parte effectum sortiri, quin potius timeo,

timeo, sumptus, labores, molestias, & omnia, in puncto executionis fore inania. Ideo consultus videtur, vt dissimuletur hoc casu poena, alias minime remittenda. Fisco enim aliquid adiudicandum foret, quod ius sibi veniret ex causa penal, & mere lucrativa. Quo casu & quando non constat de prioritate iurum, † sed sumus in casu dubio, priuati creditores praeferuntur fisco. Communem opinionem esse dicit Neguz, conciliando opiniones Dd. in tract. de pigno. & hypoth. 4. membr. 2. part. princip. num. 118. Saluis Dominorum votis.

Aliud.

D. Bq. Tergiuersationem summam Loischen/ esse perspicuum: trastulit se bona alio, & ipsum domicilium Quibus, & aliis rationibus, per Referentem in specie additis, putat, sententiam Senatus foisse & quissimā, propter suspicionem, quam Loisch incurrit. Concludit cum Referente. In peccatum tamē temere litigantis omnino condemnaret: quia ordinatio vult, & aliis exemplo esse potest. Fiscalis postea deliberet, an suo periculo mulctam prosequi velit.

D.Q. H. per omnia cum Referentibus concludunt, & fuit sententia in forma cōmuni concepta & publicata.

V O T V M XXXV.
In causa T. contra Episcop. C.

S V M M A R I A.

- 1 Priuilegij continentia hic que.
- 2 Iurisdictio omnis à summis Principibus tanquam à fonte profuit.
- 3 Rotvilenibus certi casus in suo iudicio ventilandi, in suo priuilegio à Maximiliano I. Anno 1496. concessa, & in reformatione noua à Maximiliano II. constituta, reseruati sunt.
- 4 Echafft definitio.
- 5 Rei banniti in eo sunt casū, qui remitti non potest.
- 6 Lex vbi non distinguit, nec nos distinguere debemus.
- 7 Inter bannum delicti & cōtumacia, hoc casu nihil, aut parum discriminis.
- 8 Verba illa, Das die Unterhanen zu Rotweil nit sollen geächt werden/priuilegio Bambergensis inserta, quando habeant locum.
- 9 Auocatio à iudicio Rotveilensi cur hoc casu non habeat locum.
- 10 Priuilegium posterius speciale, per generalem clausulam derogandi, priori priuilegio generali merito derogare debet.
- 11 Imperator non solum suo alicui antea concessò priuilegio, sed & aliorum Imperatorum derogare potest.
- 12 Priuilegij insinuatio, id est, editio, de stylo fieri debet.
- 13 Expensa quare hic compensanda.
- 14 Appellans indistincte Appellato condemnandus est in expensas.

V O T V M domini Referentis Q. Quia lis omnis est super declinatoria fori: videndum primo, An d. exceptio probata? Deinde, An elisa? Tertio, Quid pronunciandum?

Quoad primum, putat probatam exceptionem per priuilegia Episcopi Bambergensis, ab Imperatoribus concessa: quæ in alia causa in originali, in hoc iudicio sunt exhibita, & nunc repetita expresse continetia, † Das Bambergische Unterhanen vnd Verwandte/et. vt ibidem. Talia autem priuilegia exemptionis à summis Principibus, † à quibus omnis iurisdictio, tanquam à fonte profluit, concessa valere, s̄pē in hoc iudicio decisum est, & præcipit illa obseruari ordinatio part. 2. tit. 1. in print. Gram. decis. 46. num. 1. Concludit, probatam esse.

An elisa?

Opponitur replicando priuilegium Rotvilense, quod intelligit de illo, quod à Maximiliano Primo, Anno 1496. est concessum & in aliis causis hic produc̄tum: Item, allegat reformatio- nem nouam, à Maximiliano II. constitutam: in quibus decernuntur certi casus, † reseruati Rotvilenibus, in suo iudicio ventilandi, quos ca- sus ad auocationem statuum priuilegiatorum, non coguntur remittere, prout expresse dispo- nitur in d. priuilegio, §. Item so möchte, & in reformatione part. 2. tit. 15. in princ.

Ex his autem casibus reseruatis, qui Echafftin vocantur, vtroq; in loco prima Echaffti est, † wann einer ein offener verschriebener Echter oder 4 ein Banniger ist / vnd solches mit gnugsamem Brieffen oder Urkundē auf ihn brachi/ oder sonstlich gemacht. Cum itaq; hic in confessio sit, Reum, † qui auocatur, bannitum esse: perspicu- 5 um est, eum esse in casu, qui remitti nō debet. Et ideo recte in eo iudicio causam retentam esse. Non obstat, quod Appellans obiicit: primum illum casum der Echafft/ de bannitis ex deli- cto intelligi: nam id probatum non est, & cōtra- rium docet Curia Rotvilenis vsls, qui hanc distinctionem haec tenus nō admisit, & recte re- spondet, vbi † lex non distinguit, nec nos di- 6 stinguere debemus: præsertim cum nulla hic ad- ducatur causa distingendi: Est inter bannum delicti & cōtumacia, † hoc casu nihil aut parum 7 discriminis, vt testatur Gail. obs. 12. n. 3. lib. 2. de pace pub.

Deinde negatur, quod hæc prima Echafftin cum 15. propter contrarietatem, conciliari non possit: nihil enim impedit, quin vtraque de bannito propter contumaciam recte etiā intelli- 8 gi queat. Nec dici potest, quod posterior, super- flua sit futura, cū illa aliquid addat, quod in priore nō continetur: Videlicet, quod etiam absolu- tū à banno, auocari non possit, si ea conditione absolutus sit, vt Rotvilese conueniri patiatur.

Nec etiam obstant verba priuilegij Bambergensis, das die Unterhanen zu Rotweil nicht sollen geächt werden. Nam hoc tum locum habet, † cum fuerint antea ab Episcopo auocati: alioquin enim frusta in d. priuilegio poneretur, das auf Episcopi Absforderung/ die Unterhanen sollen ge- wiesen werden. Ergo auocatio necessaria fuit, quæ Na si omitt-